Agrárközgazdasági Intézet

KAPhálózat
INNOVÁCIÓT ÉS DIGITALIZÁCIÓT TÁMOGATÓ EGYSÉG

PUBLIKÁCIÓS ETIKAI IRÁNYELVEK (PEMS)

A Gazdálkodás tudományos folyóiratban használt irányelvek

v1.0 (2026.10.18.)

GAZDÁLKODÁS
Agrárökonómiai tudományos folyóirat

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Az Európai Unió társfinanszírozásával

PUBLIKÁCIÓS ETIKAI IRÁNYELVEK (PEMS)

A Gazdálkodás tudományos folyóiratban használt irányelvek

Agrárközgazdasági Intézet

1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: +36 1 217 1011
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu

***Felelős kiadó*:**
Goda Pál ügyvezető igazgató

Szerkesztésért felelős:
Tikász Ildikó Edit

2026. október 18.

PUBLIKÁCIÓS ETIKAI IRÁNYELVEK (PEMS) A GAZDÁLKODÁS AGRÁRÖKONÓMIAI TUDOMÁNYOS FOLYÓIRATBAN

1. Bevezetés és alapelvek

A *Gazdálkodás* agrárökonómiai tudományos folyóirat elkötelezett a tudományos közlés magas színvonala, a kutatási integritás, az átláthatóság és a tisztességes szerkesztői gyakorlat mellett.

A publikációs folyamat valamennyi résztvevőjétől – a szerzőktől, a lektoroktól, a főszerkesztőtől, a szerkesztőség és a szerkesztőbizottság tagjaitól, valamint a kiadótól – elvárjuk a publikációs etikai alapelvek betartását.

A *Gazdálkodás* publikációs etikai gyakorlata a Committee on Publication Ethics (COPE) ajánlásaira és iránymutatásaira épül (https://publicationethics.org/). Etikai vétség vagy publikációs visszaélés gyanúja esetén a folyóirat az ügy jellegének megfelelően, a COPE vonatkozó ajánlásainak figyelembevételével jár el. A jelen irányelvek meghatározzák a publikációs folyamat résztvevőinek legfontosabb etikai kötelezettségeit, valamint a tudományos integritást sértő esetek kezelésének alapelveit.

2. Szerkesztői függetlenség és felelősség

A *Gazdálkodáshoz* benyújtott kéziratok értékelése azok tudományos és szakmai tartalma, eredetisége, módszertani megalapozottsága, valamint a folyóirat profiljához való illeszkedése alapján történik.

A főszerkesztő és a *Gazdálkodás* szerkesztőbizottsága felelőssége különösen:

- **dönteni a folyóirathoz benyújtott kéziratok megjelentethetőségéről**, figyelembe véve a lektori véleményeket és a folyóirat szakmai követelményeit;
- **a kéziratok értékelésével és közlésével kapcsolatos szerkesztői döntéseket** a kiadói, üzleti és egyéb külső érdekektől, illetve befolyástól függetlenül meghozni;
- **útmutatást nyújtani a publikációs folyamat résztvevőinek**, különösen a szerzők, a lektorok és – amennyiben releváns – a vendégszerkesztők számára;
- **megfelelő tájékoztatást és iránymutatást biztosítani az új szerkesztőbizottsági tagok számára**, valamint gondoskodni arról, hogy a szerkesztőbizottság tagjai naprakész információkkal rendelkezzenek a folyóirat szerkesztési és publikációs alapelveiről;
- **a kéziratokat kizárólag azok tudományos és szakmai értéke alapján megítélni**, függetlenül a szerzők életkorától, nemétől, szexuális irányultságától, fogyatékosságától, etnikai vagy társadalmi hátterétől, vallási meggyőződésétől, állampolgárságától, politikai nézeteitől vagy más, a kézirat szakmai értékelése szempontjából irreleváns személyes körülménytől;
- **biztosítani a kéziratok tisztességes és elfogulatlan, kettős anonim lektorálását**, valamint a lektorálási folyamat során megismert információk bizalmas kezelését;
- **védeni a szerzők és a lektorok személyazonosságát** a kettős anonim lektorálási eljárás teljes időtartama alatt;

- **biztosítani, hogy a felkért lektorok megfelelő szakértelemmel és tapasztalattal rendelkezzenek**, valamint, hogy ne álljon fenn olyan összeférhetetlenség, amely a kézirat pártatlan értékelését veszélyeztetheti;
- **megfelelő intézkedéseket tenni**, ha egy benyújtott vagy már megjelent kézirattal kapcsolatban publikációetikai kifogás, panasz vagy visszaélés gyanúja merül fel; az ilyen eseteket a szerkesztőség a COPE vonatkozó iránymutatásainak figyelembevételével kezeli.

Amennyiben a főszerkesztő, a szerkesztőség vagy a szerkesztőbizottság valamely tagja egy kézirattal kapcsolatban olyan személyes, szakmai vagy egyéb érdekeltséggel rendelkezik, amely befolyásolhatja – vagy annak látszatát keltheti, hogy befolyásolja – a pártatlan döntéshozatalt, az érintett személy nem vehet részt az adott kéziratra vonatkozó szerkesztői döntésben.

3. Szerzők és szerzői felelősségek

A szerzőségre vonatkozó gyakorlat országonként és intézményenként eltérhet. A *Gazdálkodás* szerzőitől elvárjuk a tudományos integritás és a felelős publikáció alapelveinek betartását.

A szerzők felelőssége különösen:

- **biztosítani a benyújtott kézirat eredetiségét**, valamint megfelelően idézni és hivatkozni más szerzők munkáit, gondolatait, eredményeit vagy egyéb felhasznált forrásokat;
- **tartózkodni ugyanazon kutatási eredmények indokolatlan többszörös publikálásától**, illetve ugyanazon vagy lényegében azonos kézirat egyidejű benyújtásától több folyóirathoz;
- **felelősséget vállalni a benyújtott kézirat tartalmáért**, az abban közölt adatokért, eredményekért és következtetésekért, valamint tiszteletben tartani mások szellemi tulajdonához fűződő jogait;
- **biztosítani a kéziratban felhasznált és közölt adatok hitelességét és integritását**, tartózkodni azok meghamisításától vagy megtévesztő manipulálásától, továbbá biztosítani, hogy az adatok saját kutatásukból származzanak, vagy rendelkezzenek azok felhasználásához szükséges jogosultsággal;
- **betartani a folyóirat publikációs etikai irányelveit** a kézirat benyújtásától a publikációs folyamat lezárásáig;
- **együttműködni a lektorálási és szerkesztési folyamatban**, a kért javításokat megfelelően elvégezni vagy az azokra adott válaszokat szakmailag megindokolni, továbbá a kéziratban észlelt lényeges hibákról a szerkesztőséget tájékoztatni;
- **teljeskörűen és pontosan feltüntetni a felhasznált forrásokat, valamint a kutatás finanszírozását és egyéb támogatását**;
- **jóváhagyni a kézirat publikálásra kerülő végleges változatát.**

A *Gazdálkodás* lehetőséget biztosít korábban más tudományos folyóiratban angol nyelven megjelent közlemény magyar nyelvű másodközlésére, amennyiben azt az eredeti közlemény kiadója, illetve az eredeti folyóirat vonatkozó szabályai lehetővé teszik. A szükséges engedélyek meglétének igazolása a szerző(k) felelőssége. Másodközlés esetén a közlemény elején egyértelműen fel kell tüntetni az eredeti közlés bibliográfiai adatait, valamint azt, hogy a tanulmány korábban angol nyelven megjelent.

A kapcsolattartó szerző a publikációs folyamat során a szerkesztőséggel való kapcsolattartásért felel. A kézirat, valamint az Eredetiségi nyilatkozat benyújtásával igazolja, hogy valamennyi társszerző ismeri és jóváhagyta a benyújtott változatot, egyetért a szerzők feltüntetésével és sorrendjével, valamint hozzájárul a kézirat folyóirathoz történő benyújtásához.

3.1. Szerzőség és közreműködés

Szerzőként kizárólag olyan személy tüntethető fel, aki érdemben hozzájárult a kutatáshoz és a kézirat elkészítéséhez, így különösen a kutatás koncepciójának vagy módszertanának kialakításához, az adatgyűjtéshez vagy -elemzéshez, az eredmények értelmezéséhez, illetve a kézirat elkészítéséhez vagy szakmai felülvizsgálatához. A szerzői státusz nem alapulhat kizárólag vezetői vagy intézményi pozíción, a kutatás finanszírozásának biztosításán, általános szakmai támogatáson vagy más olyan közreműködésen, amely önmagában nem jelent érdemi tudományos hozzájárulást.

A szerzőként fel nem tüntethető, de a kutatáshoz vagy a kézirat elkészítéséhez érdemben hozzájáruló személyek közreműködése a köszönetnyilvánításban ismerhető el.

Valamennyi szerzőnek ismernie kell és jóvá kell hagynia a benyújtott kéziratot, valamint annak publikálásra kerülő végleges változatát.

3.2. Összeférhetetlenség és finanszírozás

A szerzők kötelesek feltárni minden olyan pénzügyi, szakmai, intézményi vagy egyéb érdekeltséget, amely a kutatás elvégzését, eredményeinek értelmezését vagy a kézirat tartalmát befolyásolhatta, illetve amelynek fennállása az elfogulatlansággal kapcsolatban észszerű kételyt kelthet.

A kutatáshoz kapcsolódó valamennyi pénzügyi támogatást és annak forrását fel kell tüntetni a kéziratban.

3.3. Mesterséges intelligencia használata

A mesterséges intelligencián alapuló eszközök nem tüntethetők fel szerzőként, mivel nem vállalhatnak felelősséget a kézirat tartalmáért. A kéziratért és annak valamennyi eleméért minden esetben a szerző(k) felel(nek), beleértve a mesterséges intelligencia segítségével létrehozott vagy módosított tartalmak pontosságát, eredetiségét és megfelelő forráshasználatát is.

A generatív mesterséges intelligencia érdemi használatát a kézirat elkészítése vagy az alapjául szolgáló kutatás során átlátható módon jelezni kell. A szerzőknek meg kell adniuk az alkalmazott eszköz nevét, valamint röviden ismertetniük kell annak felhasználási célját és módját. Amennyiben a mesterséges intelligencia a kutatási módszertan, az adatgyűjtés vagy -elemzés részét képezte, annak alkalmazását a módszertanban is ismertetni kell.

Az egyszerű helyesírás-ellenőrzés, nyelvtani javítás és más, a tartalmat érdemben nem módosító nyelvi korrekció alkalmazását nem szükséges külön feltüntetni.

A szerzők felelőssége annak biztosítása, hogy mesterséges intelligencia használata során bizalmas, személyes vagy más módon védett adatokat, illetve olyan tartalmakat, amelyek felhasználására nem jogosultak, ne adjanak át az alkalmazott rendszernek.

4. Lektorálási folyamat

A *Gazdálkodás* agrárökonómiai tudományos folyóirathoz benyújtott tudományos kéziratok értékelése kettős anonim lektorálási eljárás keretében történik, amelynek során a kézirat témájában jártas szakértő lektorok vesznek részt a szakmai értékelésben. A lektorálás megkezdése előtt a szerzők azonosítására alkalmas adatok – így különösen a szerzők neve és intézményi affiliációja –

eltávolításra kerülnek a lektorok számára megküldött kéziratból. A benyújtott kézirat egyedi kéziratszámot kap, amelyre a kézirattal kapcsolatos további levelezés során hivatkozni kell.

A szakmai értékelésre alkalmas kéziratokat **két, egymástól független lektor** értékeli a megküldött lektori sablon iránymutatása alapján. A lektorok kiválasztása szakmai szempontok alapján történik, figyelembe véve a kézirat témáját, a lektor szakértelmét, valamint az esetleges összeférhetetlenséget. Amennyiben a két lektor véleménye egymással lényegesen ellentétes, vagy a kézirat közlésre való alkalmasságával kapcsolatban más okból érdemi bizonytalanság merül fel, a további eljárásról a főszerkesztő dönt. A főszerkesztő a kézirat és a rendelkezésre álló bírálatok alapján döntést hozhat, további átdolgozást kérhet, vagy indokolt esetben további független lektort vonhat be.

A beérkezett lektori véleményeket a **felelős koordinátor összegzi**, majd a főszerkesztő – a felelős koordinátorral egyeztetve – dönt a kézirat további sorsáról. A döntés lehet a kézirat elfogadása, javítás kérése vagy elutasítása. Javítás kérése esetén a szerző a módosított kéziratot és a lektori észrevételekre adott válaszait a szerkesztőségnek küldi vissza. A javított kézirat nem kerül automatikusan ismételt lektorálásra. Amennyiben a lektor a bírálatában kérte a javított kézirat ismételt megküldését, vagy a főszerkesztő azt szakmailag indokoltnak tartja, a kézirat ismételt lektori értékelésre bocsátható. Egyéb esetben a szerkesztőség a javított kézirat és a szerzői válaszok alapján folytatja az eljárást.

A kézirat elfogadásáról, valamint a publikációs folyamat további lépéseiről a szerkesztőség tájékoztatja a szerzőt.

A lektorok felelőssége különösen:

- **segíteni a főszerkesztőt és a szerkesztőbizottságot** a szerkesztői döntések meghozatalában és a kéziratok tudományos és szakmai fejlesztésében;
- **a felkérés elfogadása előtt mérlegelni**, hogy rendelkeznek-e a kézirat szakszerű értékeléséhez szükséges tudással és tapasztalattal, valamint a bírálat határidőre történő elkészítéséhez szükséges idővel; amennyiben ezek valamelyike nem biztosított, a felkérést vissza kell utasítaniuk;
- **az értékelést határidőben elkészíteni,** hogy ezzel is segítsék a publikációs folyamatok zökkenőmentes lebonyolítását;
- **a kéziratot és a lektorálás során megismert valamennyi információt bizalmasan kezelni**, azokat harmadik személy számára nem hozzáférhetővé tenni, és saját célra nem felhasználni;
- **jelezni a szerkesztőségnek**, ha a kéziratban olyan lényeges hasonlóságot, megfelelő hivatkozás nélkül felhasznált tartalmat vagy más publikációetikai problémát észlelnek, amely további vizsgálatot indokolhat;
- **felhívni a figyelmet az értékelés szempontjából lényeges, a kéziratban nem megfelelően figyelembe vett szakirodalomra**, amennyiben ilyet észlelnek;
- **objektív, pártatlan, konstruktív és szakmailag megalapozott bírálatot készíteni**; észrevételeiket és kritikáikat világosan megfogalmazni és megfelelő érvekkel alátámasztani;
- **haladéktalanul jelezni az esetleges összeférhetetlenséget**, és nem vállalni a kézirat értékelését, ha a szerzőkhöz, intézményükhöz, a kutatáshoz vagy annak finanszírozójához fűződő kapcsolatuk veszélyeztetheti a pártatlan értékelést.

A lektorok a hozzájuk eljuttatott, még nem publikált kéziratot vagy annak részleteit nem tölthetik fel olyan mesterségesintelligencia-alapú rendszerbe, amelyben a kézirat bizalmas kezelése nem biztosított. A mesterséges intelligencia alkalmazása nem helyettesítheti a lektor saját szakmai értékelését; a lektori vélemény tartalmáért minden esetben a lektor felel.

A lektor nem kérheti saját vagy más szerzők publikációinak hivatkozását kizárólag a hivatkozások számának növelése érdekében; ilyen javaslat csak akkor tehető, ha az adott forrás szakmailag releváns a kézirat szempontjából.

5. Plágium

Plágiumnak minősül más személy gondolatainak, szövegének, adatainak, eredményeinek, ábráinak vagy más szellemi alkotásának megfelelő hivatkozás és forrásmegjelölés nélküli felhasználása, függetlenül attól, hogy az szándékosan vagy gondatlanságból történik.

A Gazdálkodás agrárökonómiai tudományos folyóirat a plágium semmilyen formáját nem tolerálja, és fenntartja a jogot, hogy minden benyújtott kéziratot megfelelő plágiumellenőrző eszközökkel ellenőrizze. Amennyiben az ellenőrzés során plágium gyanúja merül fel, a szerkesztőség az esetet megvizsgálja. **A bizonyított plágium – annak jellegétől és mértékétől függően – a kézirat elutasítását vonhatja maga után.** Ha a plágium ténye a közlemény megjelenését követően válik ismertté, a szerkesztőség a jelen dokumentum **„Javítások, helyesbítések és visszavonások”** című fejezetében meghatározott elvek, valamint a COPE vonatkozó iránymutatásai szerint jár el.

A főszerkesztő és a szerkesztőbizottság minden szükséges és észszerű intézkedést megtesz a plágium és más kutatási, illetve publikációs visszaélések megelőzése, felismerése és kivizsgálása érdekében, függetlenül attól, hogy azok gyanúja a kézirat elbírálása során vagy a közlemény megjelenését követően merül fel. A *Gazdálkodás* semmilyen körülmények között nem ösztönzi, támogatja vagy engedélyezi tudatosan az ilyen visszaéléseket.

6. Javítások, helyesbítések és visszavonások

A *Gazdálkodás* a már megjelent közleményekkel kapcsolatban szükségessé váló javításokat, helyesbítéseket és visszavonásokat a COPE vonatkozó iránymutatásainak figyelembevételével kezeli (http://publicationethics.org/). Amennyiben a megjelent közleményben **a szerző(k) hibájából** olyan tévedés vagy pontatlanság maradt, amely a közlemény alapvető megállapításait és következtetéseit nem érvényteleníti, a folyóirat megfelelő javítást tesz közzé. Ha a hiba **a szerkesztési vagy kiadási folyamat során** keletkezett, a folyóirat hivatalos helyesbítést ad ki. **A közlemény visszavonására akkor kerülhet sor, ha annak eredményei vagy következtetései súlyosan hibásak vagy megbízhatatlanok, illetve, ha súlyos kutatási vagy publikációs visszaélés bizonyítható.** A visszavont közleményre tudományosan megbízható forrásként nem lehet támaszkodni.

Amennyiben egy megjelent közlemény megbízhatóságával vagy a publikációs folyamat tisztaságával kapcsolatban megalapozott aggály merül fel, de az eset körülményei még nem tisztázottak, illetve a vizsgálat még folyamatban van, a folyóirat az olvasók tájékoztatása érdekében szerkesztői közleményt (*expression of concern*) tehet közzé.

Amennyiben a kiadó vagy a szerkesztőség egy már megjelent közleménnyel kapcsolatban kutatási vagy publikációs visszaélés gyanújáról értesül, az esetet kivizsgálja, és szükség szerint felveszi a kapcsolatot az érintett felekkel. A vizsgálat lezárását követően a szerkesztőség az ügy jellegének megfelelő intézkedésről dönt. Az eljárás során a *Gazdálkodás* a COPE vonatkozó iránymutatásait veszi figyelembe.

A folyóirat szükség esetén kész javítás, helyesbítés, visszavonás vagy egyéb, a tudományos közlés integritásának megőrzését szolgáló közlemény közzétételére.

7. Panaszok és fellebbezések kezelése

A *Gazdálkodás* lehetőséget biztosít a szerkesztési és publikációs folyamattal, a szerkesztői döntésekkel, valamint a publikációs etikai kérdések kezelésével kapcsolatos panaszok és fellebbezések benyújtására. A panaszokat és fellebbezéseket írásban, megfelelő indoklással kell a szerkesztőséghez benyújtani.

A beérkezett panaszokat és fellebbezéseket pártatlanul és megfelelő körültekintéssel kell kivizsgálni. Az ügy elbírálásában nem vehet részt olyan személy, aki az adott ügyben érintett, vagy akivel kapcsolatban összeférhetetlenség áll fenn.

A panaszok és fellebbezések elbírálása az ügy jellegéhez és jelentőségéhez igazodik. Az egyszerűbb megítélésű, a szokásos szerkesztőségi eljárás keretében rendezhető ügyekben a főszerkesztő dönt. A jelentősebb, összetett, illetve a folyóirat szakmai vagy etikai működését érintő ügyeket a főszerkesztő a szerkesztőbizottság elé terjeszti. A szerkesztőbizottság véleményének mérlegelését követően a döntést a főszerkesztő és a szerkesztőbizottság elnöke együttesen hozza meg.

Amennyiben a panasz vagy fellebbezés a főszerkesztő korábbi döntését vagy eljárását érinti, annak elbírálásában a főszerkesztő nem vesz részt. Ilyen esetben az ügyet a szerkesztőbizottság tárgyalja meg, és a döntést a szerkesztőbizottság elnöke hozza meg a szerkesztőbizottság véleményének figyelembevételével.

Publikációs etikai kérdést érintő panasz esetén a *Gazdálkodás* a COPE vonatkozó iránymutatásainak figyelembevételével jár el.

AKI

www.aki.gov.hu Agrarkozgazdasagi.Intezet AKI_Hungary aki-hungary